

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 212. In pœnitentiam imponi potest opus aliàs præceptum. Etiam
oratio, eleêmosyna, &c. pro defunctis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

claudit: vide ergo, quicumque iudicis secundum caput tuum, injungendo pœnitentiæ, non taxatis circumstantiis, quia in magno periculo es, decipiens te & pœnitentem, si arbitraris aliter pœnitentiã, quam Spiritus sanctus dicitur, illi pœnitentiã imponendam.

2599 Pœnitentiæ sunt quidem arbitrariæ, hoc sensu, quod juxta veteris Ecclesiæ disciplinam non sunt necessariò imponendæ; non sic tamen ut Sacerdos eas imponere possit secundum beneplacitum suum, sed secundum placitum Dei, regulatque justæ discretioni; in totum non abjiciendo veteris Ecclesiæ rigorem, sed ad eum, quoad fieri potest, accedendo, spectatâ gravitate criminum, & facultate pœnitentium.

CAPUT CCX.

Pœnitentiã ab uno Confessario impostã aliis Confessariis mutare non potest, nisi causã cognitã, & graves ob causas.

2600 Ratio sumitur ex Tridentino sess. 14. c. 5. quia constat, Sacerdotes iudiciã hęc, incognitã causã, exercere non posse, neque æquitatẽ in pœnis injungendis, vel moderandis, aut commutandis servare. Usus tamen & praxis Ecclesiæ hanc Confessariis potestatem tribuit, dummodò discretè, causã cognitã, justamque ob causã id fiat. Ita S. Raymundus lib. 3. §. 66. & S. Antoninus 3. p. tit. 14. c. 15. Quia plerumque id expedit animarum salutem, pro qua Sacramentum est institutum.

Nec tamen id extra Sacramentum fieri debet, sed in Sacramento. Cùm sit actus iudicii sacramentalis, seu jurisdictionis clavium ligandi & solvendi, quæ non nisi in Sacramento exercetur.

2601 Nec ideo par in parem exercet imperium, sed in subditum, seu pœnitentem, secundo Confessario iteratã priori confessione se subjicientem. Nulla proinde hic intervenit appellatio, sed iterata dumtaxat causæ subiectio, facta æquali Judici, eandem habenti potestatem moderandi, vel commutandi, quam primus Confessarius habuit. Nisi pœnitentiã imposita fuerit ob peccata reservata. Quo casu ab eo solo moderari commutativè potest, qui in reservata habet potestatem.

2602 Ipse tamen pœnitens non potest eam in aliam, licet majorem, propriã mutare autoritate. Cùm propriã autoritate solvere nequeat vinculum, quo ligatus est per legitimum Judicem.

Similiter propriã autoritate substituere sibi alium non potest, qui pœnitentiã (v. g. peregrinationem) loco suo adimpleat, sed eam personaliter adimplere debet, ut declaravit Alexander VII. in damnatione propositionis 15. inter 45.

CAPUT CCXI.

Pœnitentiã imponenda est per modum præcepti, non ex toto per modum consilii.

2603 Quia imponenda est ex potestate ligandi. Qui autem nihil præcipit, sed solum consulti, non ligat.

2604 Pars tamen pœnitentiæ consultivè imponi potest, vel disjunctivè injungi, dicendo v. g. fac hoc, si potes; si non potes, facias istud. Sic enim Sacerdos adhuc ligat ad alterutrum. Ita S. Thomas quodlib. 3. q. 13. art. 1. ubi etiam docet, quod opus quod quis facit ex intentione Sacerdotis, dupliciter valet pœnitenti. Uno modo ex natura operis. Alio modo ex vi clavium. Cùm enim satisfactio, à Sacerdote absolvente injuncta, sit pars pœnitentiæ, manifestum est quod in ea operatur vis clavium, ita quod amplius valet ad exemptan.

Tom. III.

dum peccatum, quàm si propria arbitrio homo faceret idem opus.

Unde concludit, utilissimum esse & expediens, quod Sacerdos, post injunctam pœnitentiã, datamque absolutionem, dicat pœnitenti: quicquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, &c. quodque hæc omnia ipsi pro pœnitentiã injungat. Quia hæc omnia quæ per injunctiõnem expressam facit (pœnitens) accipiunt majorem vim ex illa generali injunctiõne, tametsi indeterminata. Ita etiam S. Raymundus apud Nicolaum de Ainsio in Supplemento Pisanelle verbo pœnitentiã 2. S. Antoninus 3. p. tit. 17. c. 20. ante §. 1. S. Vincentius Ferrerius Dominic. 15. serm. 2. §. quantum ad quartum. Joannes de Burgo in Pupill. ocul. c. 10.

Utilissimum quoque erit pœnitentem hortari, ut quotidie, & frequentius aeterno Patri maxima cum fiducia pro peccatis suis offerat Unigeniti sui passionem, pretiosumque sanguinem, in eoque se fordesque suas laver, atque inde speret supplementum ejus quod deest suæ imperfectiõni atque infirmitati. Est enim modus optimus evitandi purgatorium, vel saltem longissimum acerbissimumque purgatorium in brevem & levem commutandi, ut Christus revelavit S. Gertrudi, & S. Mechthildi, & B. Henrico Sufoni, prout videre est in ejus vita c. 42. & in vita S. Gertrudis l. 3. c. 18. & S. Mechthildis l. 1. c. 17. 18. 30. l. 3. c. 14. l. 4. c. 21. &c. Videri potest etiam Ludolphus de Saxonia in vita Christi p. 2. c. 58. Lansbergius l. 2. alloquiorum Jesu Christi ad animam fidelem p. 1. c. 4. & 5. Bloisius in Farrag. utilit. institut. tit. hæc sunt notatu digna. Neenon in Specul. spirit. c. 7. & 9. Et lib. 2. Enchirid. parvul. in Append. docum. 3.

Addit Albertus Magnus, devotam & quotidianam Dominicæ Passionis recordationem, cum simplici humilique corde, fiducia in meritis illius, oblatione pro peccatis, gratiarum actione, & imitationis proposito conjunctam, plus homini valere, quàm totius anni jejunium in pane & aqua, vel quotidianam flagellationem, etiam usque ad sanguinis effusionem.

Idem censo de eo, qui quælibet adversa, tamquam justè à Domino immissa, cum Job benedicendo suscipit; quælibet etiam injurias, & offensas sibi illatas ex animo dimittit, omnesque afflictiones istas aeterno Patri quotidie offert in unione injuriarum & passionum, quas Christus sustinuit, gaudens sibi suppeterè occasionem sic Christo compatiendi. Sicut & de eo, qui miseris proximi ex animo compatitur, & ut potest, charitative succurrit, ex affectu in eo imitandi charitatem & misericordiam Christi. Teste namque Evangelio, talem erga se sentiet Deum, qualem se exhibuerit erga proximum. Nec dubito, quin proximè dictis exercitiis, simul sumptis, peccator, etiam enormis, pœnarum omnium quas promeruit, etiam absque gravi suæ carnis maceratione, remissionem aliquando obtinere possit.

CAPUT CCXII.

In pœnitentiã imponi potest opus aliã præceptum. Etiam oratio, elemosina, &c. pro defunctis.

2605 Ratio prioris partis est, quia opus non deficit esse pœnale & satisfactorium, ex eo quod sit præceptum. Ad illudque pœnitens duplici præcepto obligari potest, Ecclesiæ v. g. & Confessarii. Qui tamen censetur præscribere aliud jejunium, quàm aliã præceptum, dum simpliciter præscribit jejunium, illud non determinando ad diem quo aliunde est præceptum.

Ffff 2

Ratio posterioris partis est, tum quia similiter oratio & elemosyna non definit esse satisfactoria, ex eo quod pro defunctis fiat. Tum quia iustus à Confessario talem vel talem orationem, elemosynam, seu aliam poenitentiam facere pro defunctis, non ideo definit ex opere operato satisfacere pro seipso. Ut enim n. 2603. dixi ex sancto Thoma, *opus quod facit ex injunctioe Sacerdotis, dupliciter valet poenitenti. Uno modo ex natura operis, id est ex opere operantis. Alio modo ex viclavium, id est ex opere operato.* In dicto vero casu valorem operis sui ex opere operantis sic applicat defunctis, ut valor ejusdem ex opere operato maneat sibi, utpote quem pro arbitrio suo alienare non potest.

CAPUT CCXIII.

Poenitens, antequam sit justificatus, pro peccatis suis satisfacere potest, dummodo deposuerit affectum ad mortale peccatum, operaque satisfactoria faciat corde contrito, & satagente per opera illa amissam Dei gratiam recuperare.

611 **A** Lysiodorensis 4. p. Summae, cum quibusdam aliis Veteribus, censuit iterandas poenitentias quacumque extra statum gratiae factas. Rationem dat S. Antoninus 3. p. tit. 14. c. 20. §. 2. *quia in hoc concordant omnes, quod satisfactio facta in mortali, sicut nec alia opera, valent in foro Dei ad tollendum, vel minuendum debitum poenae pro peccatis, ad quod ordinatur omnis satisfactio.* Similia habet S. Thomas Supplem. q. 14. a. 2. Et 4. ad Annibaldum dist. 22. a. 2. ad 3. ubi propterea dicit, quod *pars satisfactionis facta in mortali oportet quod iteretur.* Eo quod, ut dixerat dist. 15., ne sublato quidem peccati obice reviviscat. *Non enim potest reviviscere quod vita caruit.*

612 Ipsemet tamen S. Doctor Supplem. q. 14. a. 2. ad 3. satis insinuat, imò articulo isto tertio ad 2. aperte declarat, se id intelligere de satisfactione facta cum affectu peccati mortalis, vel quae non fit corde contrito, satagenteque per satisfactionem illam se disponere ad reconciliationem cum Deo. Neque enim ea quae fit ante Spiritum sanctum inhabitantem, sed per fidem & gratiam Spiritus sancti moventis cor poenitentis ad reconciliationem cum Deo, est opus planè mortuum, sed vivum, non vità perfectà, sed inchoatà, prout imperfecta contritio & confessio facta corde contrito in ordine ad absolutionem, per quam demum peccatorum obtinetur remissio, gratiaeque justificantis infusio. Quemadmodum enim imperfecta contritio & confessio effectum suum ex opere operato sortiuntur accedente absolutione; ita & similiter satisfactio à Confessario injuncta, cordeque contrito ante absolutionem peracta. Neque enim frustratoriam esse, sed fructuosam, praxis Ecclesiae, tam veteris, quam modernae, demonstrat. Si enim satisfactionem taliter factam Ecclesia censeret, & olim censuisset frustratoriam, eam ante absolutionem fieri olim non jussisset, nec modo subinde juberet. Id autem olim frequenter jussit, sicut & hodie jussit de causis subinde juberet.

613 Quemadmodum igitur imperfecta contritio & confessio, corde contrito per fidem & gratiam Spiritus sancti moventis facta ab homine nondum justificato, non est opus planè mortuum, sed vivum, taliterque confitens & contritus non est omnino mortuus, sed vivus, vità proximè dictà (juxta illud Augustini serm. 8. de verb. Dom. secundum Math. *quare confiteris in accusatione ipsius tui? quare confiteris, nisi quia ex mortuo vi-*

vus factus est? ita etiam satisfactio ex fide & gratia excitante, &c. non est opus mortuum, sed vivum, & factum ab homine, qui non est omnino mortuus, sed vivus modo dicto: nec est opus frustratorium, sed utile ad salutem, & congruè merito. Distinguentiam quippe esse vitam duplicem, unam per gratiam Spiritus sancti cor moventis & excitantis; alteram per gratiam Spiritus sancti inhabitantis, Pius V. & Gregorius XIII. declararunt per Bullam, quà articulos vulgò Bajanos proscripterunt.

Nec obstat Apostolus 1. Cor. 13. dicens, *si distribuerò in cibis pauperum omnes facultates meas, charitatem autem non habuerò, nihil mihi prodest.* Talis enim reverà charitatem habet, si non habitalem, saltem actualem. De qua Apostolo sermone esse, constat ex eo quod poenitenti nondum reconciliato haud dubie proluit, non solum orationes, elemosynae, lacrymae, gemitus, jejunia, aliaque opera bona, quibus se disponit ad reconciliationem cum Deo; sed & actus fidei, spei, & initials dilectionis Dei, tamquam fontis omnis justitiae, contritionisque inde conceptae, sicut & ceterorum actuum, quibus peccatorem ad gratiam justificantem disponit Tridentinum docet iell. 6. c. 6.

Non obstat etiam ratio S. Thomae supra, *non potest reviviscere quod vità caruit.* Tum quia satisfactio, de qua agimus, non omnino vità caruit. Tum quia ad hoc ut effectum suum operetur ex opere operato, non est necesse quod reviviscat, sed solum ut superveniente absolutione vivificetur vità perfectà, quae jam vivit vità inchoatà; eo utique modo quo confessio, & imperfecta contritio. Siquidem confessio, imperfecta contritio, & satisfactio (per subsequentem affectum peccati mortalis non mortificata) superveniente absolutione (cum qua moraliter unijuntur, velut partes materiales cum formali, unumque cum ipsa faciunt Sacramentum, sicut materia & forma compositum unum) vivificantur vità perfectà per gratiam sanctificantem, quam ex opere operato simul cum eadem absolutione producent. Hoc modo intellige quod Catechismus Romanus ait: *necesse est ut is qui Deo satisfacit, iustus sit & Dei amicus.*

Illud tamen verum est (in quo Veteres concordant) quod satisfactio, sive ante, sive post absolutionem, facta cum affectu ad mortale peccatum, non valet in foro Dei ad tollendum debitum poenae pro peccatis, uti nec oratio, nec elemosyna sic facta. Tamen non omnis satisfactio taliter facta, iteranda sit, juxta S. Thomam citatà q. 14. a. 9. ad 3. ed quod (inquit) *aliquae satisfactioes sunt, ex quibus manet aliquis effectus in satisfaciensibus, etiam postquam actus satisfaciens transiit, sicut ex jejunio manet corporis debilitatio, & ex elemosynarum largitione substantia diminuitur. Et sic de similibus. Et tales satisfactioes in peccatis factae, non oportet ut iterentur. Quis quantum ad hoc quod de eis manet, per poenitentiam Deo acceptae sunt. Et sic valent in foro Dei ad tollendum debitum poenae. Satisfactioes autem, quae non relinquunt aliquem effectum in satisfaciens, postquam actus transiit, oportet ut iterentur, sicut orationes, & alia hujusmodi. Actus autem inferior, quia totaliter transiit, nullo modo vivificantur, sed oportet ut iterentur.*

CAPUT CCXIV.

Absolutè & univèrsim necessarium non est ut in postea satisfactio ante sacramentalem absolutionem impleatur.

Tamen enim graviorum criminum rei, sicut unum dùm veteris Ecclesiae disciplinam, regit: